

Excel·lents registres del sector exterior el 2024

L'elevat dinamisme que està mostrant l'economia espanyola, amb un creixement del PIB el 2024 que va assolir el 3,2% i que va superar les previsions d'organismes i d'analistes, s'explica, en gran part, per l'excel·lent comportament del sector exterior, el qual es basa, en especial, en les exportacions de serveis, on destaca la robustesa habitual del turisme, però també el fort creixement dels serveis no turístics.

L'intercanvi de béns, de serveis i de rendes de l'economia espanyola amb l'exterior (balança per compte corrent) va presentar, el 2024, un superàvit del 3,0% del PIB (el 2,7% l'any anterior), un nivell molt pròxim al rècord històric assolit el 2016 (el 3,1%). Llevat de la subbalança de les rendes, el dèficit de les quals es va estabilitzar en l'1,3% del PIB,¹ la resta va contribuir a la millora del saldo corrent, tant la lleugera correcció del dèficit comercial –en concret, del component energètic, gràcies a l'intens abaratiment de les importacions– com l'ampliació del superàvit de serveis, fonamentalment del turisme.

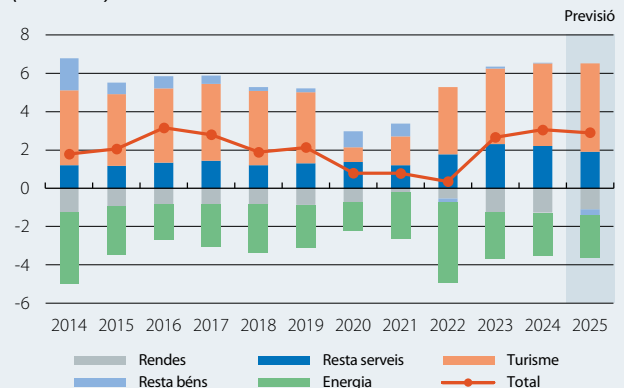
El dèficit comercial en termes de la balança de pagaments difereix lleugerament del registrat en termes de duanes, ja que inclou alguns ajustos.² Sense disposar encara de les dades de tancament del compte de béns de la balança de pagaments, estimem que el seu dèficit hauria passat del 2,3% del PIB del 2023 al 2,1%-2,2% el 2024. Malgrat el saldo negatiu de la balança comercial en termes globals, Espanya presenta importants superàvits amb alguns dels seus principals socis europeus –superàvits que, a més a més, s'han incrementat en els últims anys–, gràcies, principalment, a l'automòbil i, sobretot, a l'alimentació (vegeu el segon i el tercer gràfic). En sentit contrari, s'han ampliat els dèficits amb Alemanya (els dèficits en semimanufactures i en béns d'equipament són parcialment contrarestats pel superàvit de l'alimentació), amb la Xina (els béns d'equipament i les manufactures de consum expliquen el 75% del desequilibri) i amb els EUA, amb un balanç que s'ha deteriorat de forma notable en els últims anys, impulsat pel component energètic.

Pel que fa a la balança de serveis, les dades de turisme del 2024 van ser espectaculars: el superàvit va anotar un crei-

1. Amb dades fins al setembre, el dèficit de les rendes primàries es va ampliar el 21,0% interanual, pel major creixement dels pagaments, sobretot de les rendes de la inversió d'institucions financeres monetàries (IFM) i de les Administracions públiques. En canvi, el dèficit de les rendes secundàries es va reduir el 8,2% interanual, influït, com és habitual en els últims anys, per la recepció dels fons NGEU.

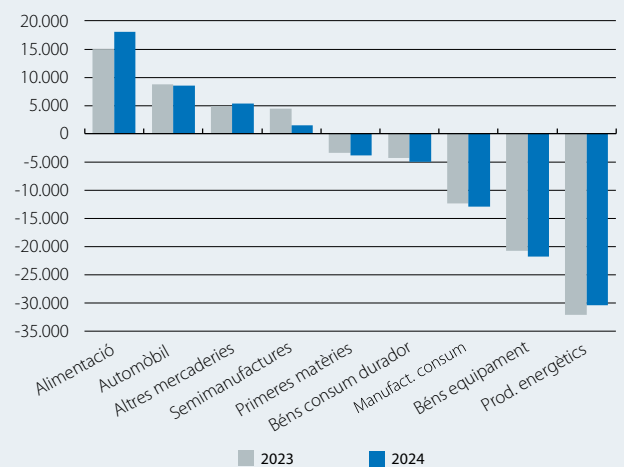
2. Bàsicament, les diferències entre duanes i balança de pagaments (BP) són: (i) a duanes, les importacions es valoren CIF (s'inclouen els imports dels serveis de nolis i les assegurances associades a les importacions) i, a la BP, es valoren FOB; (ii) la BP inclou operacions no cobertes per les estadístiques de duanes (béns que no travessen la frontera, però que sí que canvien la seva propietat econòmica) i n'exclou d'altres (mercaderies que creuen la frontera sense canvi de propietat), i (iii) la BP inclou estimacions realitzades per l'INE d'activitats il·legals relacionades amb el comerç internacional de béns.

Espanya: balança per compte corrent (% del PIB)

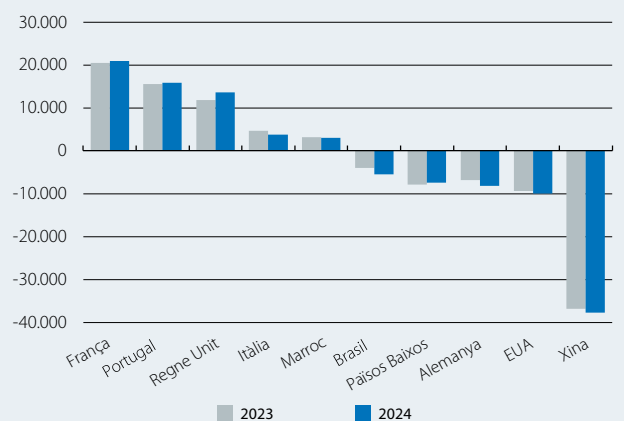
Nota: Dades de comerç de béns energètics segons la classificació de Grups d'Utilització.
Font: CaixaBank Research, a partir de dades del Banc d'Espanya i de Duanes.

Espanya: saldo comercial per sectors (Milions d'euros)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de DataComex.

Espanya: saldo comercial per països (Milions d'euros)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de DataComex.

xement del 16,4%, fins als 68.400 milions d'euros, nou màxim històric i equivalent al 4,3% del PIB (el 3,9% el 2023); 93,8 milions de turistes van arribar al nostre país, el 10,1% més que l'any anterior, i els ingressos turístics van vorejar els 98.600 milions d'euros, el 15,9% més. Xifres rècord en els dos casos. Els pagaments turístics van créixer una mica per sota, però també van fer-ho a bon ritme, el 14,7%, un senyal que els viatges dels espanyols a l'estranger s'estan recuperant amb força després de la brusca aturada provocada per la pandèmia.³

Quant al saldo dels serveis no turístics, les dades disponibles (tres primers trimestres del 2024) apunten a una lleugera reducció del superàvit, després del rècord assolit l'any anterior (el 2,3% del PIB). Això s'explica per l'extraordinari creixement de les importacions, que va duplicar el de les exportacions (el 18,3% interanual vs. el 9,0%). Per tipus de servei, el saldo positiu acumulat fins al setembre és generalitzat, llevat de les assegurances i pensions i de la propietat intel·lectual. En relació amb l'any anterior, la millora dels superàvits de serveis financers i empresarials contrasta amb l'intens deteriorament del transport.

De cara al 2025, esperem que el saldo de la balança corrent continuï presentant un superàvit, tot i que una mica inferior al del 2024 (se situarà per sota del 3,0% del PIB), a causa d'un lleuger augment del dèficit de la balança de béns, que es veurà parcialment compensat per un menor dèficit de les rendes i per un augment del superàvit dels serveis.

D'una banda, probablement assistirem a un repunt de les importacions de mercaderies, impulsades pel major vigor esperat de la demanda interna i per una intensificació de les pressions dels preus d'importació. Per la seva banda, l'evolució de les exportacions està condicionada per l'atonia dels nostres principals socis comercials de la zona de l'euro, sense oblidar l'impacte que pugui tenir la política aranzelària –dels EUA, que, enguany, s'ha convertit en un dels principals riscos que envolten l'escenari macroeconòmic.⁴ Per tot plegat, preveiem un augment del dèficit comercial d'unes 3 dècimes en termes de PIB, fins a l'entorn del 2,5% del PIB.

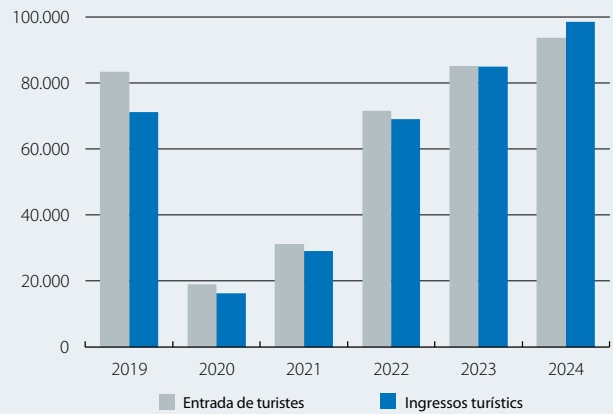
Pel que fa al turisme, esperem una normalització dels ritmes de creixement, atesos els elevats nivells assolits. En tot cas, alguns factors continuaran apuntant el seu funcionament, com l'intens procés de desestacionalització en què està immers el sector o la recuperació de la renda disponible real als països emissors. A més a més, la incertesa geopolítica i la inestabilitat crònica a l'Orient Mitjà poden

3. El 2024 (dades del gener al setembre), el 34,3% de la despesa turística dels espanyols es va efectuar a l'estranger, percentatge que supera ja els registres del període pre-pandèmia (el 32,7% el 2015-2019).

4. Per a més informació, vegeu els Focus «Exposició de l'economia europea a un augment d'aranzels als EUA» i «Impacte de la pujada d'aranzels sobre les exportacions espanyoles als EUA: quins sectors es poden veure més afectats?», tots dos a l'IM12/2024.

Espanya: evolució del turisme

(Milers de persones i milions d'euros)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE i del Banc d'Espanya.

afavorir Espanya com a destinació segura i estable.⁵ En conseqüència, el superàvit turístic podria continuar augmentant en unes poques dècimes de PIB, fins al 4,6%.

Finalment, esperem una lleugera correcció de 2 dècimes del dèficit de la balança de rendes, fins a l'1,1% del PIB, a conseqüència de la caiguda dels tipus d'interès.

Anna Bahí Esteba i Sergio Díaz Valverde